

Praha 24. 10. 2011

55

Pracovníci ve zdravotnictví k 31. 12. 2010

Health care workers as of 31. 12. 2010

Souhrn

Ve zdravotnictví ČR pracovalo koncem roku 2010 celkem 248 381 pracovníků (přepočtený počet), z nich necelé 3/4 v nestátních zdravotnických zařízeních. V lůžkových zařízeních působilo 61 % všech pracovníků ve zdravotnictví, v samostatných zařízeních ambulantní péče 27 %. Dále je uveden přehled pracovníků v rozdělení podle kategorií, podle druhů zařízení, zřizovatelů.

Summary

By the end of 2010, health services in the CR involved altogether 248 381 workers (FTE), of them almost ¾ worked in non-state establishments. Almost 61 % of all workers were involved in bed establishments, over 27 % worked in independent establishments for out-patient care. An additional survey presents numbers of health care workers by categories, types of establishment and their founders.

Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je výkaz E (MZ) 4-01 Roční výkaz o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců a smluvních pracovnících. Počty pracovníků jsou vyjádřeny přepočtem na úvazky k 31. 12. z důvodu vyšší vypovídací schopnosti.

V České republice pracovalo ve zdravotnictví koncem roku 2010 celkem 248 381 pracovníků (přepočtený počet) - tj. evidenční počet zaměstnanců, počet zaměstnavatelů a smluvních pracovníků. Na celkovém počtu pracovníků ve zdravotnictví se smluvní pracovníci podíleli stejně jako v loňském roce 2,7 %. Ženy ve zdravotnictví dlouhodobě představují zhruba 4/5 všech osob pracujících ve zdravotnictví.

Pracovníci ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů (pracovníci rezortu obrany, vnitra a spravedlnosti) tvořili 2,0 % celkového počtu pracovníků, tj. 4 834 pracovníků (přepočtený počet).

Pracovníci nelékařských zdravotnických povolání jsou podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozdělení na zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti (ZPBD), zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti (ZPSZ), zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD) a jiné odborné pracovníky (JOP). Z celkového počtu 113 238 fyzických osob ZPBD muselo pracovat pod odborným dohledem nebo přímým vedením 6,0 % osob. Z 11 127 fyzických osob kategorie ZPSZ pracovalo pod odborným dohledem nebo přímým vedením 7,4 %. Tito pracovníci musí až do splnění všech podmínek

uvedených v citovaném zákoně pracovat po stanovenou dobu pod odborným dohledem nebo přímým vedením.

K 31. 12. 2010 působilo ve zdravotnictví ČR celkem 6 679 smluvních pracovníků (přepočtený počet). Počet smluvních pracovníků se proti roku 2009 zvýšil o 1,6 %. Smluvní pracovníci pracují v daném zdravotnickém zařízení a nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců a počtu zaměstnavatelů. Jsou to pracovníci, kteří pracují na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovníci dočasně přidělení k výkonu práce do jiné organizace - stáže, pracovníci pracující na smlouvy dle občanského nebo obchodního zákoníku a jako spolupracující rodinní příslušníci.

Následující tabulka poskytuje přehled o počtu pracovníků (zaměstnanců, zaměstnavatelů a smluvních pracovníků), jejich struktuře podle jednotlivých kategorií v roce 2010 a zároveň srovnání s rokem 2009.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR (přepočtený počet) podle kategorií

Kategorie		Rok 2009		Rok 2010		Index 2010/2009
		přepočtený počet k 31. 12.	struktura v %	přepočtený počet k 31. 12.	struktura v %	
Pracovníci ve zdravotnictví celkem		246 662	100,00	248 381	100,00	100,70
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem		201 248	81,59	203 275	81,84	101,01
v tom	lékaři	38 355	15,55	38 653	15,56	100,78
	zubní lékaři	6 831	2,77	6 993	2,82	102,38
	farmaceuti	5 898	2,39	5 997	2,41	101,68
	zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí - ZPBD	106 787	43,29	107 192	43,16	100,38
	zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - ZPSZ	9 644	3,91	10 052	4,05	104,23
	zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením - ZPOD	29 994	12,16	30 795	12,40	102,67
	jiní odborní pracovníci nelékaři - JOP a dentisté	3 739	1,52	3 592	1,45	96,07
Pedagogičtí pracovníci		366	0,15	356	0,14	97,27
Technicko-hospodářští pracovníci		18 334	7,43	18 441	7,42	100,58
Dělníci a provozní pracovníci		26 714	10,83	26 309	10,59	98,48

Ve zdravotnictví v posledních letech nedochází k výraznějším změnám v počtu pracovníků, v roce 2010 se jejich počet zvýšil pouze o 0,7 %. Při srovnání počtu pracovníků podle zřizovatelů nejvyšší přírůstek téměř 4 % pracovníků vykazala zdravotnická zařízení, jejichž zřizovatelem je jiná právnická osoba. Naopak ke snížení počtu pracovníků došlo ve zdravotnických zařízeních, kde zřizovatelem je fyzická osoba, církev a ostatní centrální orgány, jak je patrné z následující tabulky. Mezi zdravotnická zařízení, kde zřizovatelem je jiná právnická osoba, jsou zahrnuté i obchodní společnosti se 100 % podílem veřejného (krajského nebo obecního) majetku.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR (přepočtený počet) podle zřizovatelů

Zřizovatel	Přepočtený počet pracovníků k 31. 12.		Struktura v %		Index v % 2010/2009
	2009	2010	2009	2010	
Ministerstvo zdravotnictví	60 657	60 446	24,59	24,34	99,65
Kraj	26 811	26 903	10,87	10,83	100,34
Obec, město	10 521	10 462	4,27	4,21	99,44
Fyzická osoba	48 530	47 196	19,67	19,00	97,25
Církev	1 839	1 790	0,75	0,72	97,34
Jiná právnická osoba	93 325	96 750	37,84	38,95	103,67
Ostatní centrální orgány	4 979	4 834	2,02	1,95	97,09
Celkem	246 662	248 381	100,00	100,00	100,70

Koncem roku 2010 pracovala ve státních zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví a ostatní centrální orgány více než 1/4 všech pracovníků ve zdravotnictví. Téměř 3/4 pracovníků působilo v nestátních zdravotnických zařízeních - zřizovatel kraj, obec a město, fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba. V rámci nestátních zdravotnických zařízení představovali pracovníci privátních zařízení 4/5. V privátních zdravotnických zařízeních je zřizovatelem fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba.

V roce 2010 pracovalo v lůžkových zdravotnických zařízeních včetně lázní 61 % z celkového počtu pracovníků ve zdravotnictví, tj. 150 657 pracovníků (přepočtený počet). V samostatných zařízeních ambulantní péče působilo 27 %, tj. 66 180 pracovníků (přepočtený počet). Z celkového počtu pracovníků v lůžkových zařízeních pracovalo 82 % v nemocnicích a 7 % v lázeňských zařízeních.

Z celkového počtu 45 646 lékařů a zubních lékařů působilo v samostatných ambulantních zařízeních 52 % a v lůžkových zdravotnických zařízeních včetně lázní 45 %. Relace počtu všeobecných sester a porodních asistentek na 1 lékaře (vč. zubního lékaře) v roce 2010 činila 1,84. Na 10 000 obyvatel České republiky připadlo 36,7 lékařů, 6,6 zubních lékařů a 79,7 všeobecných sester a porodních asistentek.

Odborní zaměstnanci krajských hygienických stanic a Státního ústavu pro kontrolu léčiv jsou vykazováni jako úředníci státní správy¹. Jejich celkový počet v roce 2010 činil 2 103,88 pracovníků (přepočtený počet).

Vypracovala: Ing. Eliška Mašková

¹ Krajské hygienické stanice a Státní ústav pro kontrolu léčiv jsou od 1. 1. 2003 správními úřady podle zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR k 31. 12. 2010 (přečtený počet)

Kategorie pracovníků ve zdravotnictví	Pracovníci ve zdravotnictví (přečtený počet)	z toho			
		v nemocnicích	v samostatných ambulantních zařízeních	v lázních	
Lékaři	38 652,51	18 682,36	16 988,82	318,02	
Zubní lékaři	6 993,49	266,01	6 720,78	1,00	
Farmaceuti	5 996,76	91,48	6,35	-	
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí - ZPBD	všeobecná sestra § 5	79 939,89	47 035,66	22 998,76	958,54
	z ř. 14 dětská sestra	7 479,29	4 322,15	2 020,80	84,60
	porodní asistentka § 6	4 039,44	2 871,11	1 162,33	1,00
	celkem všeobecné sestry a porod. asist. (§ 5 a § 6)	83 979,33	49 906,77	24 161,09	959,54
	ergoterapeut § 7	372,22	179,85	66,28	25,76
	radiologický asistent § 8	3 157,57	2 375,29	737,00	3,52
	zdravotní laborant § 9	7 130,06	4 728,98	1 758,50	14,00
	zdravotně sociální pracovník § 10	389,01	172,63	32,00	-
	optometrista § 11	110,96	1,47	44,45	-
	ortoptista § 12	65,42	11,40	29,05	-
	asistent ochrany veř. zdraví § 13	104,19	30,42	24,00	-
	ortotik-protetik § 14	93,50	0,20	84,03	-
	nutriční terapeut § 15	624,76	481,82	16,20	49,78
	zubní technik § 16	3 783,93	75,50	3 706,10	-
	dentální hygienistka § 17	322,89	5,00	316,89	-
	zdravotnický záchranář § 18	2 048,95	189,28	16,20	1,00
	farmaceutický asistent § 19	4 905,22	80,38	4,88	-
	biomedicínský technik § 20	60,69	48,59	8,00	-
	biotechnický asistent § 20a	5,20	1,00	4,20	-
	radiologický technik § 21	26,91	11,40	14,81	-
adiktolog § 21a	11,60	3,50	3,10	-	
celkem (§ 7 až § 21a)	23 213,08	8 396,71	6 865,69	94,06	
úhrnem (§ 5 až § 21a)	107 192,41	58 303,48	31 026,78	1 053,60	
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - ZPSZ	psycholog a klinický psycholog § 22	824,62	170,26	462,04	4,55
	klinický logoped § 23	377,60	50,06	310,17	1,00
	zrakový terapeut § 23a	4,00	-	2,00	-
	fyzioterapeut § 24	6 987,03	2 476,40	3 259,87	559,59
	radiologický fyzik § 25	108,73	81,64	26,04	-
	odb. prac. v laborat. metodách a v přípravě léčivých přípravků § 26	1 430,73	721,08	431,17	0,20
	biomedicínský inženýr § 27	220,36	190,75	25,82	-
	odbor. prac. v ochr. veř. zdraví § 28	99,32	17,42	1,15	-
	celkem (§ 22 až § 28)	10 052,39	3 707,61	4 518,26	565,34

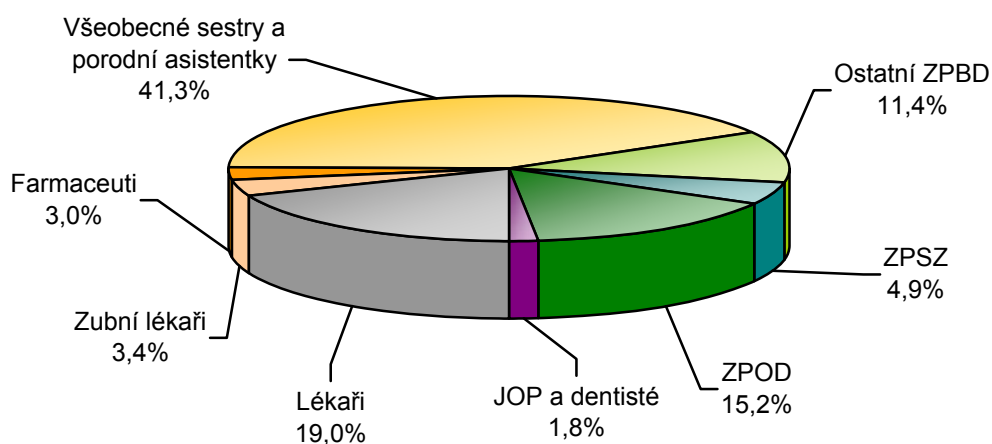
Pracovníci ve zdravotnictví v ČR k 31. 12. 2010 (přepočtený počet)

Kategorie pracovníků ve zdravotnictví		Pracovníci ve zdravotnictví (přepočtený počet)	z toho		
			v nemocnicích	v samostatných ambulantních zařízeních	v lázních
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením - ZPOD	zdravotnický asistent § 29	1 825,52	1 381,62	140,90	60,60
	laboratorní asistent § 30	85,68	20,90	36,70	1,00
	ortoticko-protetický technik § 31	49,69	-	49,10	-
	nutriční asistent § 32	16,70	8,00	2,20	4,50
	asistent zubního technika § 33	45,80	-	45,80	-
	dezinfektor § 34	15,30	9,50	2,00	-
	řidič vozidla zdrav.záchr.služby § 35	2 198,37	43,49	21,74	-
	ošetřovatel § 36	3 689,07	2 317,97	180,35	28,41
	masér, nevidomý a slabozraký masér § 37	1 224,32	87,58	303,51	757,19
	laboratorní pracovník § 38	177,93	45,76	99,11	-
	zubní instrumentářka § 39	1 187,38	23,39	1 163,99	-
	řidič dopravy nemoc. a raněných § 40	2 643,71	789,33	191,06	-
	autoptický laborant § 41	33,00	23,50	7,50	-
	sanitář § 42	17 602,58	12 389,24	359,70	529,95
celkem (§ 29 až § 42)	30 795,05	17 140,28	2 603,66	1 381,65	
Jiní odborní prac.nelékaři s odbornou způsobilostí §43 a dentisté	psycholog	193,43	78,58	26,60	0,07
	logoped	67,65	20,88	30,02	2,00
	abs.stud.oboru mat-fyz.zaměření	84,17	70,57	7,20	-
	abs.stud.oboru přírod. zaměření	786,51	517,55	98,91	-
	abs.stud.oboru elektro zaměření	65,38	49,46	4,30	-
	sociální pracovník	280,47	59,76	49,81	-
	úředníci státní správy	2 103,88	-	-	-
	ostatní	8,00	-	-	-
	dentista	2,80	-	2,80	-
	celkem (JOP a dentisté)	3 592,29	796,80	219,64	2,07
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem		203 274,90	98 988,02	62 084,29	3 321,68
Učitelé		267,11	12,86	10,62	0,00
Vychovatelé		88,98	0,51	4,60	11,72
Technicko-hospodářští pracovníci		18 441,03	10 422,37	2 420,43	1 303,00
Dělníci a provozní pracovníci		26 308,71	13 629,63	1 659,69	5 516,40
ÚHRN		248 380,73	123 053,39	66 179,63	10 152,80

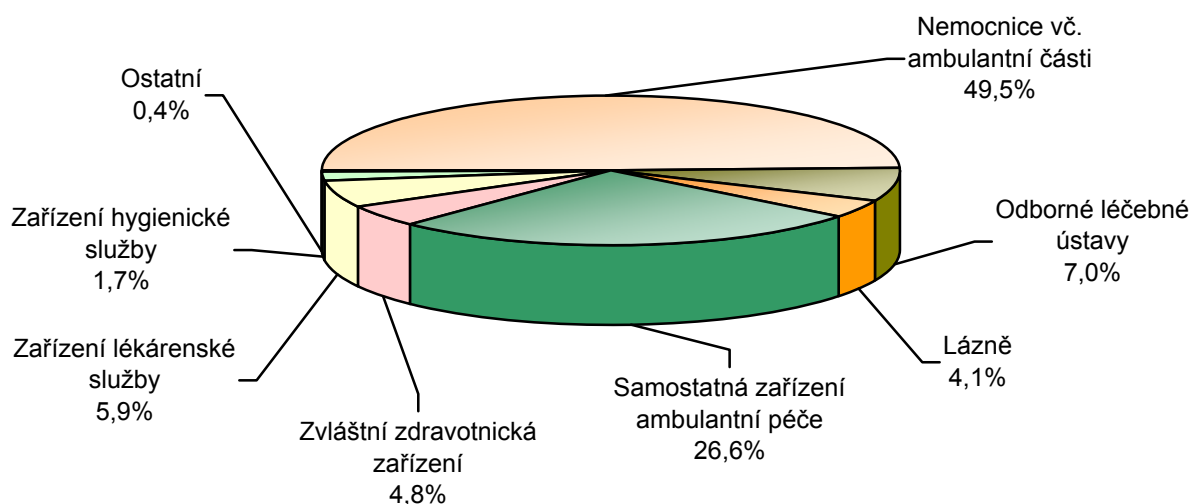
**Pracovníci ve zdravotnictví v ČR podle druhů zařízení
k 31. 12. 2010 (přepočtený počet)**

Druh zařízení	Pracovníci celkem	z toho	
		lékaři a zubní lékaři	všeobecné sestry a porodní asistentky
Nemocnice	123 053,39	18 948,37	49 906,77
LDN	4 709,07	383,19	1 888,18
Léčebny TRN	616,64	46,02	215,01
Psychiatrické léčebny	7 849,23	556,39	3 001,99
Rehabilitační ústavy	1 015,78	67,14	262,23
Ozdravovny	105,49	2,92	37,64
Lázně	10 152,80	319,02	959,54
Ostatní lůžková zařízení	3 154,74	285,91	921,64
Celkem lůžková zařízení	150 657,14	20 608,96	57 193,00
Samostatná ambulantní zařízení	66 179,63	23 709,60	24 161,09
Kojenecké ústavy, dětské domovy	1 514,71	34,85	836,95
Jesle	399,79	0,24	199,48
Ostatní dětská zařízení	494,86	11,53	146,98
Doprava raněných, nemocných a rodiček	2 039,10	10,82	91,98
Záchranná služba	6 932,77	1 015,42	1 072,75
Ostatní zvláštní zdravotnická zařízení	461,76	89,60	153,32
Celkem zvláštní zdravotnická zařízení	11 842,99	1 162,46	2 501,46
Lékárny	13 442,54	-	6,81
Výdejny	559,55	-	30,25
Ostatní	521,04	0,48	-
Celkem zařízení lékárenské služby	14 523,13	0,48	37,06
Zařízení hygienické služby	4 143,03	149,31	54,13
Zařízení dalšího vzdělávání	408,95	-	-
Ostatní zdravotnická zařízení	625,86	15,19	32,59
Ú H R N	248 380,73	45 646,00	83 979,33

**Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem v ČR 31. 12. 2010
(přečtený počet)**

**Pracovníci ve zdravotnictví celkem v ČR k 31. 12. 2010
(přečtený počet) - rozdělení podle druhů zařízení**

**Pracovníci ve zdravotnictví celkem v ČR k 31. 12. 2010
(přečtený počet) - rozdělení podle zřizovatelů**

